Ч. 189 Середа 26 серпня (7 вересня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Банфі перед своєю а Барайтер перед своєю партиєю. — До ситуациї. — Справа Драйфуса. — По іспаньско-америкаиьскій війні.)

З Будапешту доносять, що на конференциї ліберальної партиї президент угорских міністрів, Банфі, заповів, що міністер скарбу Люкач предложить парляментови сеї пятниці буджет на 1899 р. Що-до угоди заявив президент міністрів, що через якийсь час грозила небезпечність, що відносини австрийского парляменту могли би евентуально перешкодити розправі над предложенями, з хвилею однакож коли скликано Раду державну та перешкода щезла і розправа може відбути ся. Не лиш правительства, але й ліберальна партия угорска мала завсїгди то переконанє, що господарскі звязи межи Австриєю а Угорщиною не треба розривати. Єсть то бажанєм значної більшости краю. Політичного і економічного роздїлу годі дораджувати. Наконець висказав президент міністрів надію, що упорядкованє відносин економічних межи обома половинами держави настане в дорозі парляментарній. Коли же би то не настало, правительство не буде виставлене на ніякі несподіванки.

Так говорив Банфі перед своєю партиєю а тепер послухаймо, що сказав пос. Барайтер перед своїми виборцями в Хебі. Він сказав, що треба конче, щоби язик німецкий був признаний язиком державним. Бесїдник розводив ся широко о становищи Німцїв супротив справи язикової і угоди з Угорщиною та взивав до дальшої обструкциї а бесїду свою закінчив остаточно словами, що погроза правительства в послїднім єго комунікаті не перепудила нікого, а вже найменше Німцїв. Остаточно ухвалено резолюцию, котра жадає знесеня правосильности §. 14, признанє язика німецкого язиком державним, та взиває послів, щоби перед знесенєм розпоряджень язикових не ухваляли анї буджету, анї закона о рекрутах анї предложень угодових.

Повисша резолюция дає доказ, чого можна сподївати ся по Німцях на новій сесиї Ради державної. Антисемітскі ґазети трублять також на трівогу, а хоч суть за тим, щоби відбула ся розправа над предложенями, то лиш длятого, щоби перешкодити заключеню угоди з Угорщиною, котра єсть для Австриї некористною. Не дивота длятого, що віденьскі ґазети обговорюють ситуацию досить песимістично і доказують, що сесия не потягне ся довго, що обструкция виступить з цїлою силою против предложень угодових, щоби не допустити навіть до першого їх читаня. Montagspresse, орґан консервативної більшої посілости доносить, що правительство не думає зовсїм розпочинати нових конференций з проводирями партий, бо не видить в тім ніякої цїли.

Нинї має ся відбути рада міністрів, котра остаточно рішить, чи ревізия процесу Драйфуса має відбути ся на підставі нового факту, чи з двох причин, наведених в просьбі жени Драйфуса, внесеної до міністра справедливости. В просьбі тій каже жена Драйфуса, що крім многих иньших фактів, котрі від кількох місяцїв кидають сьвітло на велику похибку судову, два особливо мусять звернути увагу міністра: Передовсїм оречене знатоків в процесі (Естергазого) перед судом воєнним в 1898 в справі бордеро довело до зовсїм иньших висновків, як первістне оречене. Крім того лежить тепер зізнанє головного сьвідка в процесї перед чотирома роками. Сьвідок той зізнав, що сфальшував документ, котрий мимо того, що був пізнїйше виданий, міністер війни в дни 7 липня означив яко міродайний доказ вини мого мужа. Доказ той тепер упав, а тим самим і всї зізнаня, всї махінациї того сьвідка, змагаючі до засудженя мого мужа, стратили свою вартість.

Замітне то в цїлій сїй справі, що уступивший міністер війни Кавеняк єсть того переконаня, що ревізия процесу Драйфуса готова довести до війни. Він каже, що ревізия може відбути ся лиш при як найбільшій явности, а з того може прийти до конфлікту з сусїдною державою (Німеччиною). Одвічальність за надто велика і він не хоче брати єї на себе.

Длячого-ж мало би прийти до війни? Французскі ґазети кажуть, що в тайних актах знаходять ся листи цїсаря Вільгельма, писані до німецкого амбасадора в Берлинї і до Драйфуса та що за ті листи заплачено 27.000 франків з тайних фондів ґен. штабу. Годї однакож припускати, щоби цїсар дїйстно писав до Драйфуса, а як кажуть обіцював єму навіть в однім з тих листів, що запросить єго до себе на обід, коли він Драйфус буде в Берлинї. Ті листи суть простим обманьством, котрого допустив ся той сам чоловік, якийсь Cesti, що вимантив від богатого молодця Лебодї'го величезні суми, обіцюючи, що постарає ся о увільненє єго з войска. Той Цести чи Сести мав отже сфальшувати і ті листи та продати їх ґенеральному штабови, а той зловив ся на них і скомпромітував ся.

В Мадридї відбуло ся вчера відкрите засїданє сенату. Саґаста предложив проєкт зако-

---

Два приятелї.

(З француского — Октава Мірбо).

— Ну, як же ти рішив ся, милий брате?

— Анї гадки, старий товаришу!

— То послухай же мене! Чому-ж не купити тобі сего ґрунту?... З недїлї підеш вже на пенсию, а де відтак подїєш ся?... Чейже не думаєш лишити ся в Парижи і без мене жити? Лиш розваж то собі брате!

— Правду кажеш! Я, дурний, о тім і не подумав, що анї хвилинки не міг би без тебе жити.

— А видиш!... Що-ж би ти без мене дїяв?

Пан Сидір Флєрі підняв голову і глянув через огорожу, збиту з лат, на малий чотирокутник лихого ґрунту, де спід навезеного румовища і розбитих цегол не могло видобути ся анї однїсеньке стебло травички. Єго очи таки впили ся в табличку, що була криво прибита посеред того ґрунту, а з котрої дощі майже змили напись. Від огорожі ішла стежка на чорні поля, де не видко було анї одної деревини. Доокола були розкинені хатки, подібні до тих, які ставлять собі дїти, коли бавлять ся. Здалека на овиді виднїли ся чорні комини фабрик, цїлі вкриті густим димом, а непривітна, сумна рівнина майже спливала ся з тяжкою, як саджа чорною мракою, що під ту пору висїла вже над землею.

— Правда!... Правда!... Що би я робив без тебе? повтаряв пан Сидір Флєрі.

— А видиш? — сказав на то пан Анатоль Ґандон і поклепав свого приятеля по плечи. — Ти не знаєш, мій брате, що за добродїйство мати свою власну хату, а до того ще й огородець! А одушевившись зробив при тім знак рукою, як би хотїв показати на свій власний, недавно виставлений дім та на огородець при нїм. Під тим „огородцем“ розуміли ся також три сьвіжо скопані грядки, а межи ними на стежках кілька бодляків і зісохлих цьвітів.

— Хиба-ж то не бере аж зависть того, хто на то погляне?

— Та розуміє ся?

— А може тобі мій двірок не конче подобаєсь?

— Чому би нї!

А мій огородець тобі не подобаєсь?

— Ще й як!

— А керниця?... Бачиш, на самій межи наших ґрунтів.... На моїм боцї ростуть черешнї.... Ти можеш посадити на моїм боцї також черешнї.... Що рана, що вечера побалакаємо собі в тїни наших дерев, поговоримо собі коло керничики.... То щось значить! Та-ж ріши ся вже раз!

— Не скажу, що нї.... Та-ж ми за сорок і пять лїт анї на крок не розлучали ся.... Коли-ж бо годї, мушу тобі сказати, що менї тут не подобаєсь! До Секвани, бачиш, звідси трохи за далеко, не буде як ловити риби.... А я так люблю смажену рибу!

— Що, за далеко?... Прошу тебе, не дай ся висьміяти!... Чого тобі всего забагає ся! Впрочім до Секвани не так то й далеко, як тобі видить ся. За малої пів години будеш вже над єї берегом.... А відтак забуваєш ще на одну вигоду.... Два кроки звідси маєш дворець зелїзницї.... Будемо видїти, як переїзджають поїзди, будемо стрічати ся з нашими знакомими, з міністрами, ґенералами, акторами.... будемо купувати собі що дня сьвіжу ґазету.... Ну, що-ж ти на то?

То би було знаменито!... Лиш що тота Секвана за далеко.... То якось ніяково.... Як видиш, я й за тим і против того....

— То не може бути инакше.... Все не може так бути, як би тобі хотїло ся.... Деинде була би ріка, а не було би двірця, а ще деинде нема анї двірця, анї ріки.

— Та оно то так....

Оба приятелї замовкли на хвильку. Пан Сидір розглядав ся по рівнинї, чи де не побачить ріки, але рівнина була пуста, одностайна, ріки нїгде не видко, нїгде анї слїду, що вказував би на ріку.

— Мій Боже, чому то так далеко звідси до Секвани? — подумав собі пан Сидір і став наслухувати, чи не почує, що десь сьпівають рибаки.

на, уповажняючий правительство, щоби оно зрекло ся верховної власти над своїми кольоніями в Америці, як того жадають услівя мира. — З Манілї доносять, що тамошні повстанцї відплили на кількох кораблях на полудневі острови, щоби там викликати революцию. Ґенерал Ріос поплив за ними з фльотилею канонірок.

Новинки.

Львів дня 6-го вересня 1898.

— **Акция правительства з причини граду.** Після урядових справозданя в місяци червни с. р. навістив сильний град 20 повітів: Бібрку, Березів, Бучач, Чешанів, Домброву, Ярослав, Львів, Мілець, Нисько, Підгайці, Раву, Ряшів, Сокаль, Стрижів, Старе-місто, Стрий, Турку, Збараж, Жидачів і Золочів. В тих повітах передше панував голод. Наслїдком того віднесло ся Намістництво до Міністерства справ внутрішних з предложенєм, щоби вставлено в буджеті державнім на 1899 рік пів міліона на запомоги зганданим повітам. Також предложило Намістництво будову доріг стратеґічних в повітах: Рава-Яворів і Добромиль-Ярослав, при чім убоге населенє мало би заробок, а в кінци зажадало признания пільг тарифових для транспортів збіжа і бараболь. — З решти фондів голодових роздало Намістництво 32.000 зр. на закупно насїня на осїнь; справою сею мають заняти ся староства в порозуміню з повітовими відлами. Запомоги такі дістало лише 10 повітів, а то: ярославский 4000 зр., чесанівский 5000, сокальский 2000, домбровский 3000, турчанский 3000, повіт ниський 2000, бобрецкий 3000, березівский 2000, мілецкий 3000 і підгаєцкий 2000 зр.

— **Льосоване.** При вчерашнім тяганю премійних 3% льосів кредитових земских, припала головна виграна 50.000 зр. на серию 7105 ч. 29, друга виграна 2000 зр. на сер. 3512 ч. 12, по 1000 зр. виграли: с. 5075 ч. 20 і с. 5385 ч. 46; по 200 зр. виграли: с. 9 ч. 50, с. 22 ч. 7, с. 145 ч. 35, с. 576 ч. 18, с. 595 ч. 31, с. 3014 ч. 6, с. 3501 ч. 42, с. 4373 ч. 10, с. 3780 ч. 43 і с. 5896 ч. 23. Крім того вильосовано серії 594, 663, 3148, 3214, 3675, 4097, 4248 і 6812 в числах від 1 до 50, за котрі заплачено номінальну вартість по 100 зр.

— **На курсї для повитух** у Львові розпічнуть ся записи дня 8 жовтня і будуть тревати до 15 жовтня с. р. Услівя принятя на ті курси слїдуючі: 1) Приняті можуть бути женщини, котрі не переступили ще 40 лїт житя, а як не суть вдовами, вже скінчили 24 лїт житя, 2) кандидатки мають в згаданім часї явити ся лично в канцеляриї професора тої школи (в краєвім львівскім шпитали) і предложити: метрику уродженя, вінчаня, а як суть вдовами, сьвідоцтво смерти мужа, посьвідчене приналежности, сьвідоцтво моральности потверджене відповідною властию, доказ знаня читаня і писаня, сьвідоцтво здоровля від лїкаря урядового дотичної власти полїтичної, сьвідоцтво щіпленя віспи.

— **Велика пляма на сонци.** На полудневовсхіднім краю сонця показала ся тепер велика пляма, котра в промірі має 9000 миль, а в середині еї видко чорне ядро. Як звістно, має земля в своїм обемі 5.400 миль, отже ся пляма була би в двоє більша. Се з'явище буде тим цїкавійше, коли пляма посуне ся на середину сонця. Що суть плями на сонци, доси ще докладно не знає ся; есть лиш здогад, що то суть великі перерви у верхних верствах сонця, котрі мабуть горять і видають сьвітло, а темне ядро під ними має бути спідна внутрішна маса сонця. Плями на сонци можна иноді видїти і голим оком, але що сьвітло сонця дуже разить, то треба дивити ся кріз обкопчене над сьвічкою або яке инше темне скло.

— **Зелїзнична пригода.** Зелїзничний поїзд, що що ішов в суботу рано до Кракова, переїхав коло стациї Тшебіня двоє дївчат, Марию і Вікторию Заяцівні. Обі були собі сестри, з котрих одна мала 18, а друга 15 лїт. Молодшій з них, Вікториї, зломила машина обі ноги і покалїчила голову і цїле тїло, а другій Мариї відорвало праву ногу і ліву руку. Перевезено їх зараз до Кракова, але Мария померла ще в дорозї, а Вікторія, котрій відтято в шпитали обі ноги, померла там на другий день.

— **Розбій.** В недїлю дня 28 серпня прибув парубок з Угорник, Доміцік Палїньский в гостину до своєї тїтки Бригіди Клюшти, до сусїдного села Голоскова. Коли повертав ночию домів, стрінули его місцеві парубки Микола Боднар, Петро Угрипчук, Юрко Галайко і Роман Перегинець і запросили его до коршми на горївку. Відтак випровадили его на огороди, побили так страшно, що Палїньский стратив притомність і нема надії удержати его при житю.

— **Богатий жебрак** помер на днях в Парижи на сонїчний удар. Продавав він олївцї, а виглядав так нужденно, що люди давали ему звичайно грошї, а не брали олївців. Коли оглядано его по смерти, найдено у него 300.000 франків в банкнотах і цїнних паперах.

— **Чоловік з девятьма жінками.** В Небрасцї в Сполучених Державах, арештовано чоловіка, що від 1883 р. до недавна оженив ся 9 разів, не взявши перед тим з попередною жінкою розводу. Зове ся він Мартин Єрґензен, е купець, родом Данець, а перед жінками, з котрих нї одна о другій нїчого не знала, представляв ся яко John White, Betty Coounty, Франц Skales, Юрий Graham і т. д. Кожда з них приносила ему віно в квоті кілька тисяч долярів, а найбільше між ними було учительок. В послїдне оженив ся був перед кількома місяцями з якоюсь молодою панною. На нещастє була она приятелькою одної з давнїйших жінок, а коли показали їй портрет свого чоловіка, всьо вийшло на яву. Увязнений Єрґензен признав ся від разу до всего. І так девять жінок були нараз позбавлені чоловіка, а пятьнайцять дїтий вітця.

— **Добра гадка.** Якомусь панови украдено у Львові біцикль. Замість взивати помочи поліциї, попав пошкодований на хитру гадку оголосити по часописях, що хотїв би купити уживаний біцикль. Перший, що зголосив ся до него з предложенєм продажи свого уживаного біцикля, був — злодїй, що украв его власний біцикль. Очевидно „продавець“ дістав ся зараз під ключ.

— **Нещастна пригода.** Зі Східниці доносять: До копальнї Вигановского прийшов оногди парубок властителя сусїдної копальнї Дучиньского, Василь Н. і розмавляв з наймитом Вигановского, Гриньом, з котрим жив у великій приязни. Коли попращали ся і Василь відходив, вхопив Гринь рушницю зі стїни, на нещастє набиту і вимірив жартом до приятеля. Рушниця випалила і Василь упав трупом на місци.

— **Білєти до раю.** Вже чим люди не торгують на сьвітї! Але найцїкавійше, що в Росиї в охрестности Хвалиньска — як пише „Юридическая Газета“ — почали продавати вже й білєти — до раю. Промислом тим почали занимати ся селяни Атанас Коновалов і его син Андрій. Білєти подїлено на дві кляси: І. і II. За першу клясу платило ся 10 а за другу 5 рублїв. Продавці запевнювали, що вже настав послїдний час купувати білєти вступу до райскої країни, бо опісля не буде вже в раю місця. Властителї білєту І. кляси дїставали запоруку, що в раю будуть сидїти на канапі або фотели, а II. кляса засяде на простих лавках. І знайшли ся легковірні, що купили білєти для себе і своїх родин. Інтерес з райскими білєтами йшов незле, аж одного разу урвало ся. Один убогий селянин продав послїдний корець пшеницї і купив собі білєт І. кляси. Син его, довідавшись о тім, почав вітця ганьбити, що ему захочує ся сидїти межи панами; ему, простому хлопови, досить би „благоденьствувати“ в раю і в II. клясї на простій лавцї. Батько озлобив ся таким предложенєм сина і оба побили ся. Справа опинила ся перед судом і цїла історія райских білєтів вийшла на яв. Суд не довіряв певній вартости райских білєгів і обох Коновалів всадив до — свого раю на другу клясу, де лише прості причі.

— **Із статистики Віднявідня.** Після виказів чотирнайцятого щорічного статистичного видання, числив Відень в 1896 році 1,600.000 мешканців. Весіль заключено в тім році 15.202, дїтий родило ся 41.579, умерло 17.967 мужчин і 16.165 женщин. В наслїдок самоубійства умерло 429 осіб, а в наслїдок нещастних случаїв 441. Найчастїйшою

— Слухай! — говорив пан Ґандон вже трохи угніваний нерішимостию свого приятеля. — Нагода до покупки есть дійстно дуже добра, другої вже не буде такої.... Все разом, ґрунт і дім буде тебе коштувати чотири тисячі франків — як-раз тілько, що й мене! А коли будемо жити в сусїдстві, то будемо мати й деяку приятність.... приміром, будемо разом обідати, можемо мати одну послугачку, що нам буде вести господарство і варити їсти.... Будемо могли також держати собі пса, хоч би й хорта, знаєш?.... Я вже від давна маю велику охоту на хорта....

— Дійстно! дійстно! Як то нам буде вигідно, коли так разом будемо жити, як братя!

— А хто нам закаже, коли на нашім обійстю будемо держати яких дві курки?

— Тож то буде красно жити!.... Не скажу вже, що не куплю.... але я засаджу на своїм ґрунтї коло керницї грушку замість черешнї.

— І то добре!

— А що до пса, то гадаю, що лїпше вівчарского, і то чорного.... скоро лиш не будеш на того гнївати ся.

— Нехай і так, мій Флєрі! — Отже згода?

— Мій Боже, коби не та ріка!.... То зле, що то так далеко.... Але з приязни вже й на то пристану.

— Мій ти добрий Флєрі!

— Мій ти братчику Ґандоне!

— Що-ж ти на то?.... Будемо щасливі.... Ходи-ж, розкажу тобі все після мого розуму.

Оба пішли на будучий ґрунт пана Сидора Флєріого. Пан Анатоль Ґандон став ходити по ґрунтї, розкладав руками і голосно розповідав, як треба буде ставити ся. Обід був опісля знаменитий. Пан Ґандон помочив собі горло вином, котрого фляшка коштувала аж два франки.

З огнистим поглядом і розпаленим лицем щипав Ґандон стого приятеля що хвиля в коліно: Ох ти дідчий Флєрі!.... ти мій будучий сусїде!.... старий мій товавишу!.... На то Флєрі по батьківски поклепав Ґандона по плечи та говорив: Так, так, мій сусїде!.... горожанине!.... приятелю!

* * *

Житє пана Ґандона і пана Флєріого дасть ся кількома словами описати. Оба були урядниками в міністерстві, оба пересидїли разом побіч себе сорок і пять лїт і анї разу не було між ними нїякої суперечки. Житє плило їм спокійно, одностайно, як ті години. Молодість собою запорпали в канцелярийнім порохи. Бездогаине їх житє, механїчна їх робота і неясні бажаня сполучили їх в зовсїм природний союз, що був сильнїйший, як всяка инша дружба. З того, що дяло ся доокола них, не знали нїчого, нїчого не видїли, нїчого не розуміли — просто не мали й понятя о чімсь „внсшім“; лиш одна річ виривала їх із звичайного їх спокою, а то — пора авансу. Серце їх било тогди живійше, бо сподївались, що або підуть на пенсию, або будуть авансувати. Коли-ж вернув знову давний порядок, то они жили знову тихо і смирно, як той хробак в хронї. В міру того, як старіли ся, росла в них туга за спокоєм і сїльским житєм. Пан Анатоль Ґандон бажав собі працювати в огородци без сурдута; перед его очима ставав рискаль, цьвітник, білий домок, а на подвірю перед домком скакав худий хорт.... А пан Флєрі в дусї ходив понад ріку в соломянім капелюсї і легкім одїню та споза вербового корча кидав удку на воду, в котрій було множество всїляких риб.

* * *

Від двох місяців стоїть вже домок пана Флєріого — зовсїм такий самий, як пана Ґандона; і огородець перед ним такий самий, лиш на грядках инші ростини: пан Ґандон плекає ґеранії, а пан Флєрі садить — калафіорн. Оба жиють щасливі як лиш можна. Майже цїлий день пересиджують з собою коло керницї на цембриню і аж вечером розходять ся. Мають також послугачку, що уміє і добре їсти варити. Пан Ґандон забув на хорта, а пан Флєрі привик жити здалека від ріки; -прийшов, бачите, до погляду, що можна обійти ся і без неї, особливо відколи на гостець знемагає. Що дня виходили рано до керницї побалакати щось з собою.

причиною смерти була „віденьска недуга" т. є. туберкули легких, на котрі померло 3777 мужчин і 3090 женщин. В 381 народних школах, які істнують у Відни, побирало науку 170.110 дітий. Жолудок Відня величезний. В різницях убито 1896 року 253.358 штук рогатої худоби, 21.930 коний і 82 ослів. Число проданих безрог виносило 480.132 штук. В великій торговици продано 13,206.369 кільоґр. волового мяса. 1,308.222 кіль. телятини 620.657 кільогр. баранини і 3.474445 кільоґр. вепровини.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 6 вересня. Віденьска ґазета урядова оголосила патент цісарский скликуючий сойми Гориції і Градиски на день 19 с. м.

Мадрид 6 вересня. В сенаті настала бурлива дебата над жаданєм Саґасти, щоби над протоколом мировим відбула ся тайна нарада. Многі сенатори називали то нарушенєм конституциї. Саґаста сказав, що недискреция в парляментарній бесіді могла би пошкодити переговорам в справі мира; положенє єсть поважне, бо війна тревае дальше, а лиш застановлено кроки воєнні. По заключеню мира він оголосить всі документи.

Париж 6 вересня. Теку міністра війни обняв ґен. Цурлінден. Більша часть праси повитала єго іменованє симпатично і єсть того переконаня, що ревізия процесу Драйфуса вже розпочата, хоч на вчерашній раді міністрів не порішено ще нічого.

Рим 6 вересня. „Popolo Romano" доносить, що відповідь італіяньского правительства на российску ноту в справі роззброєня висказує своє незвичайне вдоволенє з благородного почину царя; італіяньске правительство має кріпку волю піддержувати всіма способами той почин, щоби забезпечити всім народам благодать мира.

Переписка зі всіми і для всіх.

Оповістка.

На продаж реальність в селі Камени, почта Петранка, повіта калуского, а то: хата нова, 8 літ як збудована, о трох камнатах, з двома ґанками, кухня і спіжарня, стайня, стодола і нова огорожа; 2 морґи города і сад (60 штук щеп); 8 морґів орного поля і 2 морґи сіножати. Можна купити у Антоніни Василишин за 1600 зр., з обсівами і приналежностями за 2000 зр. Найблизша стация зелізниці Креховичі.

І. Гуц. в Коп.: Хто раз помер, той по смерти не буде ходити, а коли мимо того люди уперто говорять, що хтось по смерти ходить, розмавляє, робить якусь роботу і т. д., то се не єсть зовсім без причини і не треба гадати, щоби то були якісь прості байки. Того рода зявища, чи ліпше скававши прояви, мають свої зовсім природні причини. Буває, бачите нераз так, що люди, котрі тяжко працюють і часто недосипляють, коли ляжуть спати, не засипляють зараз звичайним, здоровим сном, але ніби задеревіють відразу; нерви рухові у них перейдуть вже в спочинок, коли тимчасом мозок ще зовсім правильно ділає і они мають ще досить сьвідомости себе а навіть чуть досить докладно то, що около них діє ся і уміють розр.жнити знакомі собі голоси. В такім стані зачинає ся тим людем снити, а снить ся звичайно то, що їх найбільше в послідних часах зворушило і що їм вбило ся в память, або що взагалї найбільше колись поділало на їх ум. В такім стані лежать люди найчастійше горілиць, з отвертим ротом. В роті їм висихає, а то викликує рід неприятного чувства і впливає рівночасно на сон. Отже таким людем снять ся тогди дуже часто небіжчики, они видять їх перед собою, чують, як они ніби то щось до них говорять, чуть, як они ідуть, щось роблять і т. д., але рівночасно мають ще й стілько сьвідомости, що застанавляють ся над тим, що їм снить ся запитують самі себе, чи то дійстно сон, чи то на яві, чують страх, який їх бере, і остаточно приходять до переконаня, що то дійстно небіжчик їм показав ся; они силують ся говорити, хотять кричати, але міркують самі по собі як їм страх стискає ніби за горло і они не можуть рушити губами. Рівночасно можуть они чути дійстні голоси з боку а то їх в тім одеревіню ще більше укріпляє в переконаню що то не сон а дійстна жива правда. Поволи задеревінє зачинає уступати; они того ще не чують, а сон плете ся дальше. Наконець оно уступає серед сну зовсім і так живо, що они ніби ще видять дійстно і чують на яві то, що їм ще в сій хвили снило ся і коли то люди необразовані, забобонні і легко вражливі, набирають того переконаня, що то, що їм поправді лиш снило ся, не сон а дійстна ява, що їм з'явив ся якийсь небіжчик, якийсь дух або страх. Отсе єсть найбільше і найголовнійшою причиною тої повірки, що небіжчики по смерти ходять і показують ся найблизшим своякам — річ зовсім природна, бо своякі́в смерть когось з родини найбільше зворушує і навіть в снї не перестає робити на них вражіня. — **Г. Ш.:** Вибачте, але Ви на злу дорогу вступили. Така справа мусить на сухо обійти ся. В тім лиш біда, що треба чекати. Вашого предложеня не сьміли би ми нікому зробити, а самі о скілько зможемо, будемо старати ся і без пасених гусий. Але запамятайте собі на будуче, що то дорога небезпечна. — **Д. Д. в Д.:** 1) Ніякої мови не можна добре виучити ся не розмавляючи нею; але все-таки можна собі науку улекшити так, що в данім случаю хоч з трудом можна буде говорити. До того служать головно такі підручники, котрі побіч засад граматики якогось язика подають ще о скілько можна докладну вимову а відтак за примір практичні розмови. Підручника до німецкої мови Райснера не знаємо докладно, бо ми єго лиш в книгарни переглядали. Але о скілько ми могли добачити, то метода Райснера не дуже відбігла від методи Олендорфа, котра може при науці лиш дуже утомити, забрати богато часу а научити мало. Ми би радили Вам длятого купити собі польский підручник Hugo Berger, Łatwa metoda języka niemieckiego враз з „ключем" до него (перекладом) ціна 1 зр. 30 кр. Дістанете в антикварни Leon Bodek, Львів, ул. Вірменьска ч. 3 і переробити єго. При науці треба читати в голос і добре вимавляти а розмови учити ся на память. Дальше купіть собі який добрий словар німецко-польский і дуже пригожі до науки німецкого язика казки Гауфа (Hauf's Märchen, виданє Reclam-а, неоправ. 36 кр. оправ. 1 зр.) Переробивши граматику зачинайте при помочи словаря читати ті казки. Прочитайте в голос одно реченє аж до точки; розважте, котре слово знаєте а котре нї і випишіть собі незнані слова на папери; вишукайте відтак їх значінє в словари та допишіть собі а відтак старайте ся зрозуміти реченє. Річ то трудна самому так учити ся; отже коли маєте когось знакомого, що уміє по німецки, то спитайте єго і попросіть о поміч. Прочитане і зрозуміле перепишіть часом на папір, а відтак замкніть книжку і старайтесь то само написати з голови так, як би Ви то комусь самі оповідали. Денно учіть ся годину, дві, впрочім кілько Вам стане часу і охоти. — 2) Чоловік може учити ся і до пізної старости — границя до котрої лиш може учити ся не дасть ся означити. Люди у Вашім віці учать ся ще дуже часто на університетах і лагодять ся до строгих іспитів. — 3) Котрий язик єсть найтруднійший до науки? Се річ також взглядна. Найтруднійший під взглядом вимови єсть язик анґлійский. — 4) Жаданого підручника не знаємо. — **Марія З.:** В справі почтовій мусимо насамперед розвідати. Дамо пізнійше знати. — **Доль. в Марк.:** Виказу тягнень тої льотериї не маємо. Прочитайте на льосі, до кого удати ся. — **Ром. Крас. в Пл.:** Невитягнений. — **К. Я. в Рог.:** Невитягнений. — **Ігн. Груш. поч. Косів:** Невитягнений. — **М. Н. О.:** Невитягнені.

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати ані марок, ані карт кореспонденцийних до відповіди.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слідуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть І, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаічні ч. І. 80 кр., ч. II. 80 кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. І, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар" 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. І. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Герінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко в бандурою над Дніпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. І. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темраві, драма 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонеричний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титадівна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Замітки то Черняя Шевченка 10 кр., — Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Ролянда

— Як вам спало ся? пане Ґандон.
— Ще й як! — А вам як?
— Ну так само!

Пан Флері дивить ся на грушку, на котрій одна ґалузь усихає, а пан Ґандон споглядає на черешню, що ще доси ані разу не родила.

— Нині пятниця, правда? — питає нараз пан Ґандон.

— А вже-ж; вчера був четвер.

— А завтра буде субота — точно так!

— А позавтра неділя...

— Як той час нам борзо летить... Диви ся! Нині маємо дванайцятого.... в неділю буде чотирнайцятого.... в четвер вісімнайцятого.... В четвер буде тому майже два місяці, від коли ми тут жиємо.... Вже два місяці!

Заложать руки і дивлять ся в даль.... Здавало би ся, що роздумують о недослідимих річах. В дійстности же не думали нічого, лиш часом шибне їм по голові згадка про міністерство, але то згадка, що вже десь щезла, затерла ся в далекій дали.

— Яке то щасте, коли чоловік може бути собі независимим, самостійним! — говорить стиха пан Ґандон.

— Бо й єсть самостійним!... То майже щасте! — потакує пан Флері. —

Одного дня виступає пан Ґандон з проєктом:

— Здало би ся може помалювати нашу огорожу.

— Ну, то кажім єї помалювати!... Але якою краскою!

— Може би зеленою?

— Мені зелена не подобаєсь... Ліпше вже білою!

— Я не хочу білої, то не краска!

— Що? біла краска то не краска? Як ти можеш таке говорити?

— Бо она страшно погана....

Пан Ґандон аж почервонів на лици від гніву і кинув собою!

— Страшно погана?... Хиба ти сліпий!

— Кажу тобі, що то зелена страшно погана. Говори собі, що хочеш!

— Флері!

— Ґандоне!

— Вже мені досить твого верховодства!... Заєдно мішаєш ся до моїх справ...

— Мого верховодства... Ох ти невдячний!... Ти нужденнику.

— А ти дурак!... Ослява голова!

— Пане Флері!

— Пане Ґандоне!

Стануди проти себе як два надуті когути, дивили ся люто на себе, затиснули кулаки і ганьбили ся послїдними словами.

— Заказую вам приступ до моєї хати! Розумієте, ані кроком не важте ся до мене!

— А ви як лиш подивите ся на мою хату, то я вас...

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).